ANUL XXXVII.—No. 140 — 25 bani exemplarul — Duminică 24 Martie (6 Aprilie) 1919

UNIVERSUL

CELE DIN URMĂ STIRI DIN LUMEA ÎNTREAGĂ
TELEGRAFICE ŞI TELEFONICE
Redacţia şi Administraţia: Bucureşti, str. Brezoianu, 11

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN

Directori: VIRGIL N. DARASCU şi STELIAN POPESCU

BIBLIOTECA UNIVERSITATII IASI

TOT CHESTIUNI GOSPODAREŞTI

Revenim cam des asupra aceluiaş subiect, o recunoaştem, dar ne interesează prea de aproape pentru ca să nu stăruim.

Multe şi grele probleme de dezlegat or fi în sarcina cîrmuitorilor noştrii, recunoaştem şi asta, dar totuşi credem că publicul jinduit, cum bine se ştie, de multe, ar merita mai multă solicitudine din partea acelora de la care el aşteaptă, nu o stare normală, ar fi absurd, dar o îndreptare, un început de revenire spre normal.

Vedeţi, d epildă, nevoi mărunte ca chibrituri, tutun, sare, lipsesc, sau se găsesc cu mare alergătură, adică, cu multă pierdere de vreme. Grăsimea şi zahărul lipsesc iarăş şi când le găseşti, nu sunt la îndemîna tutulor punctilor.

Dar ceia ce constitue o îngrijorare de fie ce zi, e lipsa articolelor de îmbrăcăminte şi încălţăminte, sau dacă nu chiar lipsa, dar de sigur scumpetea enormă.

Mărturisim că nu prea vedem încercări de îndreptare în această direcţie, ceia ce face că suntem ameninţaţi să rămânem zdrenţuiţi şi desculţi mulţi din aceia cari, nu suntem în stare să facem faţă exigenţelor preţului curent al acestor mărfuri.

S'a relevat prin presă faptul că o categorie din această marfă, sosită în portul Constanţa, n'a putut descărca, din cauza taxei vamale exorbitante ce s'a pretins, aşa că vasul a luat altă direcţie.

Afirmaţiunea nu s'a dezminţit oficial şi faptul ne surprinde, pentru că, pe lîngă paguba ce ni s'a cercat prin această inexplicabilă măsură vitregă, se mai adaogă o alta: refuzul altor oferte, căci cine ar mai fi negustorul acela aşa de naiv să mai încerce vre-un alt transport, când a văzut bună voinţa cu care este primit.

Să te vaeţi de unele lipsuri, să ţi se aducă în bătătură şi să le refuzi, e o concepţie pe care nimeni nu o poate pricepe şi noi şi mai puţin.

Telegrame din Străinătate

OCUPAREA ŢARMULUI STANG AL RINULUI

Paris, 22. — Consiliul de patru a studiat din nou în şedinţele de Miercuri chestia frontierei de vest a Germaniei.

E mai mult ca sigur că trupe franco-belgiene vor ocupa ţărmul stâng al Rinului până la achitarea din partea Germaniei a despăgubirilor ce va trebui să plătească.

SOCIALIZAREA IN BAVARIA

Bâle.—*Se scrie din Muenich: In virtutea puterilor conferite de popor, guvernul bavarez a hotărît să înceapă socializarea integrală a Bavariei.*

Pentru aceasta guvernul a decis constituirea imediată a unui oficiu central economic, a cărei direcţiune va fi probabil încredinţată doctorului Nourath, care va fi autorizat cu depline puteri oficiale ca să pregătească şi să desvolte socialismul.

ŢARANII RUŞI CONTRA BOLŞEVICILOR

Paris, 22. — Times anunţă că armatele amiralului Kolceag înaintează în valea fluviului Volga, unde ţăranii, sătui de regimul nefast al bolşevicilor, s'au răsculat contra acestora. Moralul trupelor ruse este foarte ridicat.

RASPUNDEREA GERMANIEI

Paris, 22. — *Din Bâle se anunţă că Duminica trecută căpitanul von Bernfeld a ţinut la Berlin un discurs asupra răspunderilor de război. El a spus că Germania a escamotat propunerea de arbitraj în conflictul austro-sârb.*

Ultimatul adresat Serbiei, a spus căpitanul, a fost astfel redactat în cât a făcut războiul inevitabil. Şi pe când toate statele se siteau să menţină pacea, Germania persista în politica ei războinică. Ea a distrus telegrama Ţarului, care sfătuia pe kaizer să trimită afacerea la Conferinţa dela Haga.

Von Bernfeld a încheiat spunând că e o minciună să se afirme că Anglia avea de gând să încercuiască Germania.

TURCIA DEZARMATA

Berna, 21. — *Din Roma se anunţă că reprezentanţii marilor Puteri au însărcinat pe Grecia cu dezarmarea garnizonei din Constantinopol. Trupele greceşti sunt foarte severe faţă de ofiţerii şi soldaţii turci. Misiunea aliată sosită la Constantinopol a plecat ieri la Adrianopol spre a desarma trupele de acolo. O altă misiune aliată a plecat la Kirkilisse şi Dedeagaci. .Ag. Dacia).*

NOUL TEXT AL LIGII NAŢIUNILOR

Lyon, 22. — *Comitetul de redacţie al Ligei Naţiunilor a terminat ieri elaborarea noului text, rezervând totdeodată amendamentele americane şi japoneze relative la doctrina lui Monroe şi recunoaşterea principiului egalităţei raselor.*

Sâmbătă va fi o şedinţă plenară, sub preşedinţia lui Wilson, pentru adoptarea textului definitiv.

ITALIENII DEBARCA LA ADALIA

Lyon, 22. — *Cu privire la debarcarea italienilor la Adalia, ziarul* Corriere d'Italia *spune că astăzi când marinarii Antantei îndeplinesc în Orient serviciul de pază şi poliţie, debarcarea la Adalia era necesară pentru apărarea drepturilor Italiei în Asia mică.*

Se ştie că, în urma acordului internaţional care a precedat războiul din Tripolitania, Turcia cedase Italiei exploatarea vilaetului Adana care cuprinde şi Adalia.

Trihunalele militare

Recursul ziariştilor

Azi, la 9 dimineaţa, Curtea superioară de justiţie militară va avea să judece recursul celor cinci ziarişti condamnaţi de Curtea Marţială.

S'au depus 11 motive de recurs, printre cari trei privitoare la incompetenţa instanţelor militare de a judeca infracţiunile săvârşite pe calea presei. Celelalte susţin nulitatea sentinţei din următoarele cauze: interogatorii viciate, lipsa ordinelor de urmărire, complexitatea chestiunilor de culpabilitate, nelegalitatea verdictului, rea aplicare a legii.

Uneltirile bulgarilor în Dobrogea

— Comitetul dobrogean din Varna. — Cum operează. — Cine este contele Haller —

Am vorbit pe scurt despre arestarea la Constanţa a contelui Haller-PORCIA. Azi revenim cu amănunte complete, spre a arăta cum voiau bulgarii să provoace o revoluţie în Dobrogea cu concursul revoluţionarilor ruşi, unguri, etc.

Încă pe timpul ocupaţiei germane, faimosul Ogneanoff din Constanţa organizase în comunele din Dobrogea comitete revoluţionare, răspândind zeci de mii de manifeste, prin care ataţau pe bulgari contra românilor, căci ei era încredinţat de pe atunci că pacea dela Bucureşti nu va fi ratificată şi că Dobrogea tot a României va fi. El avea de gând ca printr'o revoluţie în Dobrogea să atragă atenţiunea marilor puteri asupra acestei părţi a ţărei româneşti, sau chiar să facă din ea o republică independentă, care, fiind recunoscută, să se alipească mai târziu Bulgariei.

In acest scop s'a înfiinţat mai întâi la Sofia *Comitetul Dobrogean* având un ziar intitulat *Dobrogea* care se ocupa numai de chestiunile dobrogene. Prin acest ziar lansează Ogneanoff chiar şi astăzi cele mai sfruntate minciuni despre felul cum sunt trataţi bulgarii din Dobrogea.

Când Sofia a fost ocupată de trupele aliate, sediul *Comitetului dobrogean* a fost mutat la Varna.

Din acest comitet fac parte, afară de Ogneanoff, Stancef, căpitanul Ratcoff, adjutant regal, Popoff, şeful poliţiei, Cecoff, Marcoff din Tulcea, generalii Dicoff, Ivanoff, Teodoroff şi famosul revoluţinar profesorul Lovensohn din Sofia, bun prieten cu Lenin, Trotzsky şi Racovsky şi care încă de pe timpul ţarismului s'a refugiat în Bulgaria. Lovensohn este sufletul organizărei revoluţiei din Dobrogea.

Contele Haller, refugiat la Sofia şi venind în contact cu membri comitetului, aceştia i-au procurat un paşaport fals, trimiţându-l în Dobrogea, însoţit până la frontieră de Popoff şi Stanceff ministrul plenipotenţiar, actualmente detaşat la ministerul de interne din Sofia.

Din cele ce urmează se poate vedea cât de bine au organizat bulgarii, încă sub germani, serviciul lor de propagandă.

Contelui Haller i se dăduse un certificat semnat de Ogneanoff şi prevăzut cu stampila Comitetului dobrogean (are la mijloc harta Dobrogei până la Tulcea), urmând ca acesta să-l prezinte în cea dintâi comună din Dobrogea şefului organizaţiei bulgare de acolo şi să-l întrebe despre posturile de jandarmi, armată, poliţie etc. După ce acesta îi va fi comunicat situaţia, contele ungur trebuia să-i spună că peste 12 zile vor veni trupele italiene în Dobrogea. Se bănueşte că comunicarea aceasta avea însă cu totul alt înţeles şi însemna ceva convenit între bulgarii din Dobrogea şi comitetul din Varna.

Contelui Haller nu i s'a indicat de către Comitet drumul ce urma să-l facă în Dobrogea, ci venind în primul sat, capul organizaţiei bulgăreşti de acolo îi spunea în care comună să se ducă şi cui să se adreseze. Nouă zile Hallar a cutreerat satele din sudul Dobrogei ajungând până la Constanţa, unde urma să se întâlnească cu Ogneanoff şi să plece împreună prin comunele din jud. Tulcea. El şi-a făcut numeroase însemnări într'un carnet, despre tot ce a văzut şi i s'a spus.

Haller a declarat că în apropierea frontierei româneşti sunt concentrate trupe bulgare, cari aşteaptă ca la un moment dat să pătrundă în satele de la frontiera Dobrogei. Intrarea trupelor bulgare în Dobrogea va fi comunicată populaţiei din Dobrogea de către şefii organizaţiei bulgare printr'un sistem stabilit de mai înainte. Acesta avea să fie semnalul revoluţiei. Trupele însă nu vor înainta în Dobrogea, spre a nu da de bănuit aliaţilor că această revoluţie a fost făcută cu consimţământul oficialităţei şi guvernului bulgar, ci să aibă aspectul unei revoluţiuni făcută din iniţiativa populaţiei bulgare din Dobrogea, care vrea să se declare republică independentă, iar mai târziu să se alipească Bulgariei.

Contele Stefan Haller-Porcia a fost deputat în Camera ungară şi era partizan al lui Tisza. El este fiul marelui proprietar, contele Haller Pal şi al marei ducese Natalia de Oldenburg. Are o moşie mare la Olt-Heviz, lângă Braşov, şi alte moşii în Istria.

Cercetările continuă spre a se stabili precis rolul acestui deputat ungur în Comitetul dobrogean.

ŞTIRI POLITICE

In privinţa retragerei ungurilor din Ardeal aflăm următoarele:

In unele părţi ungurii s'au retras în ţinuturile dela miazăzi de Mureş, trecând dincolo de Arad, nu însă pretutindeni din comitatul Aradului. Se crede că ei se vor retrage cât de curând din toate ţinuturile româneşti, dacă îşi vor înţelege interesul.

*

Eri a sosit în Capitală d. Flondor, ministru al Bucovinei. D-sa vine să solicite M. S. Regelui o audienţă, spre a-i expune vederile sale în privinţa administraţiei Bucovinei.

Generalul Berthelot şi suferinţele românilor transilvăneni

La telegrama de protestare şi la apelul făcut pe lângă generalul Berthelot de către *Reuniunea femeilor române* pentru o intervenţie în favoarea Românilor din regiunile transilvănene încă neocupate de armata română, comandantul armatelor aliate ale Dunării a trimis d-nei Caterina Bârsean următoarea telegramă-răspuns:

„Iau partea cea mai vie la suferinţele populaţiilor române şi am făcut şi fac tot ceeace pot spre a le face să înceteze o clipă mai curând".

(ss) General Berthelot

Congresul păcii

ANCHETA IN UNGARIA

Paris, 22. — *Consiliul de patru s'a ocupat în şedinţa de Miercuri de evenimentele din Ungaria.*

Generalul Smuts a fost însărcinat de consiliu să facă o anchetă grabnică la faţa locului.

LUCRARILE PROGRESEAZA

Paris, 22. — Le Petit Journal *spune că se observă din zi în zi progresele realizate de congresul păcii. Se speră că foarte în curând consiliul de patru va putea începe redactarea concluziunilor adoptate.*

Ocuparea ţărmului stâng al Rinului de către trupe franco-belgiene e motivată de faptul că America n'are posibilitatea să lase trupe în Europa după semnarea păcei, iar Anglia nu dispune de efectivul necesar ca să întreţină garnizone pe Rin.

CHESTIA DESPAGUBIRILOR

Paris, 22. — In privinţa despăgubirilor nu s'a fixat până acum nici o ţifră. Consiliul caută să determine natura pagubelor ce Germania va trebui să repare. Nu s'a luat, de asemenea, nici o hotărîre asupra anuităţilor ce trebue să plătească Germania, precum şi repartiţia acestor anuităţi între aliaţi.

BULGARIA a premeditat atacarea Serbiei

Paris, 22. — Le Temps *publică următoarele:*

Două documente, cari n'au fost încă publicate, confirmă şi agravează tot ce se ştia despre premeditarea Bulgariei, înainte de atacarea Serbiei în 1915. Unul din aceste documente este o comunicare făcută la 10 Octombrie 1915 de către secretarul general dela ministerul de externe bulgar contelui Tarnowski, ministrul Austriei la Sofia şi în care spune: „Ca să nu dăm atacului contra Serbiei aspectul a ceva plănuit, vom provoca astăseară sau mâine un incident de frontieră într'un ţinut nelocuit.

Al doilea document este o telegramă adresată din Sofia guvernului vienez prin ministrul austro-ungar la Sofia, Tarnowski, cu data de 12 Octombrie 1915. Telegrama spune: „Generalissimul bulgar ne face cunoscut că incidentul dorit la frontiera sârbă a fost pus la cale ieri".

Se ştie că atacul contra Serbiei s'a făcut la 12 Octombrie. Bulgaria n'a declarat războiu Serbiei de cât după două zile.

LEGEA pentru libertatea comerţului

M. S. Regele a semnat decretul pentru libertatea comerţului.

Prin acest decret este liberă şi nesupusă nici unei restricţiuni orice vânzare şi cumpărare a mărfurilor în interiorul ţării, cum şi transportarea dela o localitate la alta.

Se abrogă orice dispoziţiune luată prin orice lege, decizie, regulament, etc., de la începutul războiului european contrarie acestei dispoziţiuni.

Rămâne în vigoare numai prohibirea comerţului cu inamicul.

Libertatea transporturilor alimentare

Direcţia aprovizionărei a dat următoarea ordonanţă:

Micile transporturi alimentare, pe care ţăranii le fac dintr'un sat într'altul la târguri sau oraşe, atât în cuprinsul aceluiaşi judeţ cât şi în afară de judeţul lor, sunt libere de orice autorizaţie a autorităţilor şi nesupuse nici unui control.

Se consideră transporturi alimentare, transporturile făcute cu căruţa, sau cu trenul a produselor agricole de hrană **(cereale, derivate, leguminoase şi furaje)** care nu trec de 500 kgr.

Autorizaţiunile de cumpărare şi transport pentru cantităţi de produse agricole şi de hrana enumărate mai sus mai mari de 500 kgr., se vor elibera de către comisiunea de aprovizionare respectivă; iar de la 1000 kgr., în sus numai de Direcţiunea aprovizionărei şi de serviciile regionale existente, pe baza avizelor puse pe cererile celor interesaţi de către comisiunea judeţului.

Acei cari vor vinde, precum şi acei cari vor cumpăra şi vor transporta neautorizaţi cereale, derivate, leguminoase şi furaje în cantităţi mai mari de 500 kgr., se vor pedepsi cu **o amendă de 1000—20.000 lei.**

MASURI de-ale regimului bolşevist din Ungaria

Guvernul bolşevist din Budapesta, cu ordonanţa No. 1, ameninţă cu pedeapsa cu moarte pe acei cari se opun cu arma ordinelor date de republica sovietelor, sau care ataţă la răscoală contra acestei republici. Purtarea armelor este oprită.

Contravenienţii sunt pedepsiţi cu închisoare de 5 ani şi 50.000 coroane amendă.

*

Guvernul bolşevist din Budapesta a dat până acum o mulţime de ordonanţe ridicole, nedrepte, şi nebune. Ordonanţa No. 12 dispune socializarea instituţiilor financiare; toate băncile sunt puse sub conducerea şi controlul comisarului poporal de finanţe. Fie care bancă poate scoate lunar 10 la sută din contul şi de depunerile ce le are pentru plătirea muncitorilor şi a funcţionarilor. Se poate ridica din depuneri orice sumă, dacă bărbaţii de încredere vor adeveri că e nevoe. Proprietarii pot ridica bani peste sumele stabilite numai cu învoirea comisarului poporal al agriculturei.

Ordonanţa 13 cuprinde dispoziţiile privitoare la deschiderea casetelor. Vor fi deschise în faţa unei comisiuni. Medaliile şi banii străini trebuie predaţi centralei instituţiilor de bani. Fiecare e dator ca în timp de 8 zile să predea cheia dela casetă directorului de finanţe. Dacă nu o va face, caseta se va sparge şi conţinutul se va confisca. Acela care nu va preda în timp de 14 zile medaliile de aur şi banii străini aflaţi în posesia sa, va fi chemat înaintea tribunalului militar.

*

Decretul legei electorale acordă drept de vot bărbaţilor şi femeilor trecuţi de 18 ani cari îşi câştigă pâinea prin munca lor. Vor fi escluşi de la vot capitaliştii, rentierii, comercianţii, preoţii, căluşarii, alienaţii şi criminalii.

*

Toate societăţile de asigurare au fost comunizate şi puse sub controlul comisarilor de la finanţe. Sume mai mari de 200 c. nu se mai plăteso.

Au mai fost confiscate depunerile cetăţenilor străini din România Jugo-Slavia şi Ceho-Slovacia.

*

Guvernul înfiinţează o armată roşie, compusă numai din muncitori şi soldaţi proletari.

*

Copii născuţi afară de căsătorie, vor fi consideraţi ca legitimi.

Stampilarea bancnotelor

Ministerul de finanţe ne face cunoscut că toate bancnotele Băncii Generale au fost stampilate de autorităţile financiare, pendinte de acest minister.

Faptul că unele stampile nu sunt vizibile şi ligibile din cauza frecăturei, nu îndreptăţeşte pe nimeni să le refuze, sub motiv că nu sunt bune.

Se pune în vedere acelora cari vor refuza primirea lor că vor fi daţi judecăţii şi aspru pedepsiţi.

Intrevederea delegaţilor germani cu mareşalul Foch

Nauen, 22. — *Ministrul imperiului, Erzberger, a sosit Miercuri la ora 5 d. a. la Spaa. Cu dânsul au plecat ca reprezentanţi ai ministerului de externe subsecretarul de stat baronul Langwerth von Simmern, maiorul de stat major baronul de Willissen, ca conducător al oficiului central pentru apărarea frontierei răsăritene; preşedintele subcomisiunei pentru afacerile de transport la comisia germană de armistiţiu în Spaa, maiorul de stat-major von Boetticher; primarul oraşului Danzig Sahme, precum şi reprezentanţii comisiunei germane de armistiţiu din Berlin, referenţii dr. Hommer şi dr. Driesen.*

Mareşalul Foch este aşteptat Joi dimineaţă la Spaa.

Tratativele în chestiunea debarcărei trupelor polone la Dantzig încep Joi la orele 10 dim. în ţinuta Noubois.

Radiograma din Lyon dela 1 Aprilie susţine că se poate aştepta cu siguranţă, că Germania va ceda în chestiunea Danzigului. Serviciul radiografic din Nauen n'a comunicat nimic ce ar trece peste cunoscutul punct de vedere al Germaniei, exprimat în ultima notă.

Germania e gata pentru tratative în cadrul acestei note; nu primeşte însă decizinea în chestiunea Danzigului, printr'o dictatură unilaterală, nici prin ordinul militar a lui Foch nici prin cel diplomatic al consiliului celor 4 din Paris.

Faţă de încercările de intimidare şi liniştire venite din Paris, Germania menţine declaraţiile sale de până acum, aşteptând să vază dacă aliaţii vor lăsa să eşueze întreaga operă de pace, din cauza unui incident, care a fost produs fără necesitate evidentă de pretenţiunile separate franco-polone.

◆ Domnii abonaţi din 1916 care dorese a mai primi ziarul, sunt rugaţi a ne trimite vechea şi noua adresă pentru a li se comunica ce diferenţă mai au de plată.

Reorganizarea învăţământului

— Consfătuirea dela Casa şcoalelor —

Eri s'a ţinut a doua şedinţă plenară la orele 9 dimineaţa, prezidată de d. ministru al instrucţiunei dr. Anghelescu.

La consfătuire a participat şi d. ministru Goldiş, din Transilvania, D. Lupu Antonescu a citit raportul organizărei învăţământului secundar.

Două puncte de vedere au reeşit din discuţiile urmate: dacă nu este mai bine să se menţină liceul cu 8 clase aşa cum este astăzi, cu deosebirea că în loc de trifurcaţie să se introducă bifurcaţia şi anume numai la ultimele două clase, ori să se institue liceul de 7 clase şi după terminarea lor, elevii să fie obligaţi să facă şi un curs de specializare care va dura un an. Acest curs se va ţine la universitate sau la şcoala superioară pe care elevii doresc s'o urmeze.

O devizie definitivă în acest sens nu s'a luat încă.

D. Gh. Adamescu a dat citire raportului asupra activităţei şcolare.

Se susţine prin el că rezultatele şcoalei nu vor avea toate efectele dorite dacă ne vom limita numai la cunoştinţele teoretice. Şcoala, dar, va fi urmată şi în afară de clasă, pretutindeni unde o credinţă trebue ridicată şi unde un prejudiţiu trebue distrus.

Altfel ceeace se zideşte în clasă, se dărâmă a doua zi în societate.

Se propune deci crearea unui ofiţiu al activităţei sociale care să aibe patru secţiuni: secţiunea economică, a sănătăţei, culturală şi artistică.

Activitatea se va întinde atât asupra elevilor cât şi asupra acelora cari au terminat şcoala.

Direcţia aceasta înfiinţată se va ataşa la casa şcoalelor.

In ce priveşte învăţământul profesional s'au citat 3 rapoarte: d. Stere asupra învăţământului agronomie, d. insp. Hazu asupra învăţământului industrial şi d. insp. Iuga asupra învăţământului comercial.

Majoritatea celor prezenţi au opinat pentru menţinerea şcolilor profesionale la ministerul de instrucţiune şi nu la ministerul de resort. Restul rapoartelor se vor prezenta şi discuta azi la ora 9 dimineaţa, când se vor încheia şi lucrările.

De la Curtea marţială

Procesul socialiştilor

ZIUA VII

Şedinţa de dimineaţă

Chestia incompetenţei

Şedinţa se deschide la orele 9 dim. In chestia incompetenţei, ia cuvântul d. CONST. MILLE.

Ce se aduce oare în sarcina acuzaţilor? întreabă d-sa. Complot la siguranţa Statului?

Dar oare aceşti copii, pe cari îi văd acuzaţi, pot dărâma organizaţia noastră. Partidul liberal a avut în totdeauna specialitatea proceselor politice; d-sa însăşi — pe când era tânăr — a fost judecat pentru aceleaşi acuzaţii, cari se aduc inculpaţilor de azi. Insă întrebarea este, dacă această curte poate judeca pe aceşti oameni.

După ce arată documentat că această curte este incompetentă, d. Mille analizează legea stării de asediu, pe care o găseşte anticonstituţională.

D-voastră mărturisiţi că numai Istoria vă înspăimântă, dar ţin să adaug, că Istoria poate fi luată în două sensuri.

Despre revoluţia franceză făcută în sânge şi teroare — dacă pe atunci s'au spus cuvinte aspre; astăzi i se recunoaşte că a fost cel mai mare bine adus omenirei.

Şi tot aşa Crist, dacă pe vremea lui era socotit drept un bandit, azi, nimeni nu se mai îndoeşte că a fost primul socialist, şi că a luptat pentru binele omenirii.

Ori, după cum ne-a arătat Istoria, dacă drumul cel mai scurt de a te ridica este prin comploţ, nu se teme d-nul comisar regal că, mâine poimâine s'ar putea întâmpla să fie general sub ministru Constantinescu — acel Constantinescu pe care azi îl judecă în contumacie?

D. avocat DIMITROPOL face procesul guvernului şi partidului liberal, care pe ziua de eri, a dat dovadă de slăbiciune, dar a făcut şi un act de dreptate: un act de slăbiciune, pentrucă, după ce a făcut procesul socialiştilor, l'a amânat eri pentru autorii principali „sinedie", prin organul comisarului regal, care reprezintă guvernul; şi un act de dreptate, pentru că a recunoscut că acuzaţii au cedat suferinţei, mizeriei şi nemulţumirei generale, cerând un drept sfânt, dreptul la existenţă.

Arată că la 1864 Gogălnicianu a făcut legea Stării de asediu fără a fi votată de Cameră şi Senat.

Dar această lege care tace capetele, numai decretată, nu votată, deşi exista Parlamentul care ţinea chiar şedinţe. Conform art. 3 al Convenţiei de la Paris, legile trebuiau să fie admise de Domn, Cameră şi Senat, aşa că starea de asediu dela 64 nu este inconstituţională, ci e pur şi simplu o eroare, ceva inexistent. Dar admiţând că legea ar fi perfect valabilă, ea este abrogată prin art. 120 din Constituţie, care spune că toate legele contrarii ei sunt şi rămân desfiinţate.

D. avocat MICLESCU citeşte părerea d-lui C. Disescu asupra valabilităţei legei stărei de asediu, care este categorică în a recunoaşte că ea este abrogată prin Constituţie, şi contestă Regelui dreptul de a o reînvia printr'un simplu decret, cum prevede legea dela 64, care a pierdut fiinţa sa dacă a avut'o vreodată.

Şedinţa da după amiazi

D. COSTAFORU citeşte decretul de stare de asediu din 1916 care nu este iscălit de cât de Rege, fără a fi contrasemnat de nici un ministru, care ar fi responsabil conform art. 22 din Constituţie, şi trage concluzia că el este nul, că legea stărei de asediu nu este o lege, ci un decret domnesc, care conform Constituţiei dela 66, nu poate obliga pe nimeni.

D. avocat IOANIŢESCU spune că se pune în ipoteza când legea stărei de asediu ar fi şi existentă şi constituţională şi întreabă dacă ea poate fi aplicabilă în judeţele din Muntenia, respectiv în Bucureşti? Aci este zona interoară şi conform codului militar titlul 2 adiţional Curtea ar putea judeca numai dacă autorităţile judiciare ar fi încetat de a exista. Or, aci nu e cazul.

Legea stărei de asediu este o emanaţie a şefului suprem al armatei, care nu putea fi aplicată în nici un caz la fapte petrecute sub ocupaţia. Dacă toate legile se reintegrează de fapt prin gonirea duşmanului, nu mai legea stărei de asediu, care este eminamente parţială, nu s'a putut întrona de drept în Bucureşti, pentru că nu există un nou decret care să întrevadă această estindere asupra teritoriului vremelnic ocupat.

Desbaterile vor continua azi la orele 9 dim.

FURTUL dela BANCA GENERALA

— Noui amănunte —

Din lăzile cu bancnote emise de puterea ocupantă şi cari se aflau depozitate la Banca Generală, s'a constatat, precum am mai arătat, lipsa unei sume de 230 mii lei. Cercetările făcute de d. judecător D. Cernescu, dela cab. 5, a dus până acum la arestarea a doi servitori ai Băncei, anume Const. Hatâra şi Gh. Ticulescu. Ei au făcut mărturisiri complete în ceeace priveşte, recunoscând că au deschis două lăzi din care au sustras 110.000 lei, luând Hatâra 70.000, iar Ticulescu 40.000. Aceste sustrageri au fost operate în Septembrie şi la sfârşitul lui Octombrie.

Cei doi arestaţi caută însă să implice în acest furt şi pe câţiva funcţionari ai băncei. Cercetările pentru stabilirea complicităţii funcţionarilor continuă. Mandatele de arestare, emise de judecătorul de instrucţie, au fost confirmate eri de tribunal.

D. judecător Cernescu a făcut o descindere la bancă împreună cu cei doi arestaţi spre a reconstitui furtul. Din unele contrazicerii ale lui Hatâra reiese că cei doi vinovaţi n'au mărturisit tot şi că mai ascund unele lucruri.